

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 15dikén, 1825.

Spanyol Ország.

XII-dik Leo Pápa Ó Sz. ge illy Irást bortsátott tavaly Sept. 24-dik napján az Amerikai Érsekekhez és Püspökökhöz — „

XII-dik Leo Pápa. Tisztelendő Atyafiak! Köszöntés és Apostoli Áldás!

„Ambár meggyőződve vagyunk a' felől, hogy a' mi Alacsonyságunknak a' Szent Péter' székére lett emeltetésekor a' Catholikus Világnak minden Püspökeihez intézett Irásunk, eddig már a' ti kezeitekbe is eljutott: mindazáltal az a' szeretet, a' melly minket érettetek és a' ti Nyájaitokért éget, olly nagy, hogy mi, erántatok viseltető szeretettel telyes gondolkodásunknak megbizonyítására, meghatároztuk, hogy különös Irás által is hozzátok forduljunk. Mi valójában igen keserves és kimondhatatlan fájdalommal vettük a' szomorú tudósításokat azon szánakozásra méltó állapotról, melybe a' Státus és a' Szentegyház azon országokban helyheztetődött, a' mellyekben az ellenségnek a' támodás magvát kihintezni szerencséje volt. Mi jól tudjuk melly ártalmas légyen a' Religiónak, ha szerencsétlenül a' népek' csendessége megzavartatik. Tehát nem tehetjük, hogy méllyen ne szomorkodjunk, azt látván, hogy a' rosz gondolkodásuaknak vakmerő zabolátlankodása melly büntetlen üzi a' maga gonoszságát, 's hogy a' veszedelmes könyveknek 's írásoknak pestise, mellyek által az Egyház' és Státus' Hatalmaik, megalacsonyittatnak, kiesűfoltatnak, 's a' gyűlölségnek és megvetetésnek kitétetnek, melly nagyon terjeszked-

jék, 's harapozzék; avvagy végre hogy egy setét mélységből eme' társaságok, mint a' mindent elpusztító sáskák úgy jönnek ki, 's a' mellyek a' setétségben formálódván, felállók minden tartózkodás nélkül elmondhatjuk szent Leo Pápával azt, hogy ő benne, mint valamely tisztátalan gödörbe minden özsze halmazódik, a' mi átkozottat és istenkáromlót valaha az Erctnek Sekták erőssítettek.

„Es éppen az a' kézzelfogható, valójában igen kedvetlen igasság, a' melyre eme' felfordulásnak és zűzavarnak lefolyt időszakasza béli nyomorúságoknak tapasztalása tanított meg bennünket, lett most a' mi legfanyarabb keservünknek kútfejévé, ha azon véghetetlen veszedelmeket meggondoljuk, mellyek az Úrnak Szőlőjét ezen rendetlenségek által fenyegetik.

„Ezen keserűség, tiszteletreméltó Atyámfiai indit minket arra, hogy szívünkkel előttetek megnyissuk, semmit se' kételkedvén az eránt, hogy ti azon fenyegető veszedelmet, melynek a' gondviselésnek alá bizattatott nyájak kitétettek, szemlélvén, az enyimhez hasonló gondoskodástól lelkesítettetek.

„Az Úr által, ki azért jött el, hogy a' Világnak azon bekességet, melynek ő a' Szerzője és Tökéletesítője, elhozza, a' Szent Pásztori hivatalra szollitaván, nem fogtok elfelejkezni arról, hogy első kötelességtel légyen arról gondoskodni, hogy a' Religió sérelem nélkül fenntartassék, a' melynek virágzó állapota, mint tudva vagyon, a' haza' csendességétől van szük-

ségesképpen felfüggesztetre; 's mint hogy hasonlólag tudja van, hogy éppen a' Religió az a' legerősebb kötél, a' melly valamint azokat, a' kik parancsolnak úgy azokat is a' kik engedelmeskednek, a' magok különböző kötelességeiknek betöltésére az által összszecatolja, hogy mindnyájokat azon munkálkodásnak sorompóji között tartoztatja, a' melly réájok nézve meghatározott: erre nézve meglívántatik hogy ezen kötél még szorosabban összszecatoltassék, midőn látjuk, hogy az indulatok felpezsdülvén 's a' czivakodás és a' közönséges rendnek megzavarodása lábra kapván, az atyafi az atyafi ellen feláll, 's egyik ház a' másikra roskad.

„Ezen szerencsétlen felzavarodásnak rettenetes szemlélése kénszerit, tiszteletreméltó Atyafiak arra, hogy ezen megintésünk által a' ti hűségteket felindítsuk, bizván, hogy az Úrnak segedelmével, nem lesztek a' lágymelegetre nézve munkátlanak 's a' buzgókra nézve alkalmatlanok, hanem sőt inkább a' szorgalmatos gondoskodásra mindnyájokat felfogjátok serkenteni, 's illy módon a' mi kívánságainknak betöltődését elősegéllitek.

„Isten őrizzen, legkedvesebb Fijaim, isten őrizzen attól, hogy, midőn az Úr a' maga haragjának ostorával a' bűnös népeket meglátogatja, ti akkor a' gondviselések alá adatott hívók előtt halgassatok, a' helyett hogy nékiek sziveikre kötnétek azt, hogy az örömmel és megtartásnak kiáltása csak az igazak' lakhelyeiken harsog; hogy ezek a' boldog nyugodalommal 's a' teljes békességgel csak akkor élhetnek, midőn azon Úr' parancsolatainak ösvényein járnak, ki a' Fejedelmeket meggyezteteti, 's az Országlókat a' thrónusokon megerősíti; hogy az Ősi szent Religió, a' melly csak úgy bír ezen tulajdonságokkal, ha sértetlenül megtartatik, semmiképpen meg nem maradhat a' maga tisztaságában, ha a' bírodalom a' maga' belső részein megha-

sonlván, a' mi Urunknak a' Jésus Krisztusnak szavai szerént pusztítottatik, és hogy végezetre telyesen ki fogja mutatni magát az, hogy az újításoknak feltalálói valahára kénszerítetténi főgnak megemerni az igasságot, 's akaratjok ellen így kiáltaniak Jeremiás Profétával: „Mi vártuk a' békeséget, és imé semmi jót se' értünk; vártuk azt az időt, hogy meggyógyíttassunk, és imé félelmes időket értünk; reménytelünk, hogy megmenekedünk, és imé nyughatatlanságok' idejére jutottunk!

„Mindazáltal csakugyan hízeltünk mi magunknak azzal, hogy ezen fontos tárgy a' ti befolyástok által az égnek segedelmével olly szerentsés és hamar elkövetkező véget fog érni, a' milyent mi igérünk magunknak azon esetben: „ha ti el „nem mulatjátok nyájaitok előtt azokat a' „felséges Virtusokat méltóképpen lerajzól- „ni, mellyek a' mi nagyon szeretett Fi- „junknak F e r d i n a n d u s n a k, Spanyol „Országi Ctholikus Királynak, tulajdonai, „ki a' maga Nagysága' fényességénél a' Re- „ligió' fényességét 's alattvalójinak boldog- „ságát elebb becsülni; és ha ti ahoz illő „buzgósággal az Európai Spanyolok' em- „lékezetreméltó 's elérhetetlen érdemeiket „mindeneknek szemek' elibe terjesztitek, „a' melly Spanyolok az ő hűségeket önn- „javoknak és életjeknek feláldozásával a' „Religiónak és a' törvényes Hatalomnak „szolgálatjára és védelmezésére szentelték. Az a' mások felett való különös szeretet, tiszteletreméltó Atyafiak, a' melly minket ezen írásnak hozzátok való bocsátására ösztönöz, minket ezen okra nézve annál inkább reszkettet, mennél inkább gondoljuk, hogy ti azon véghetetlen nagy távolság miatt, a' melly benneteket a' ti közönséges Atyátoktól elválaszt, elnyomattatok.

„Mindazonáltal így is nem kevesebb kötelez benneteket a' ti Pásztori hivatalotok arra, hogy a' kesergőkhez segedelemmel és vigasztalással viseltessetek; hogy

minden ényomattaknak nyakából a' kedvetlenségeknek terhes jármát, melly őket nyomja s a' melynek csak képzelése is könnyeket fatsar-ki az ember' szeméből; levegyétek; s végezetre, hogy az Úrnak, mint ezt minden felebarátjok' és hazájok' valóságos szeretőjik cselekedni köteleztetek, alázatos és buzgó imádkozások által esdekeljétek, hogy ő Isteni Felségének tessék megparancsolni, hogy az egyenetlenség zúgó szelei csendesedjenek-lé, s a' békesség és csendesség, mellyekre a' mi kívánságaink' czéloznak, jelenjenek-meg.

„Mi valósággal olly felséges képzelődéssel és hitellel vagyunk a' ti hűségetek, szeretetetek, kegyességtek, s erős bátorságtok eránt, hogy meggyőződötték vagyunk a' felől, hogy ezen Virtusokat ti olly nagy mértékben bírjátok, hogy mind azokat a' kötelességeket, mellyekre beneteket előbb emlékezteténk, olly módon fogjátok telyesíteni, hogy az Egyház eme tartományokban a' ti iparkodástok által békességet fog érni s fényesen lábra fog állítani, és hogy ti az Isten' lelkének vigasztalása által megerössítettvén az Isten' felelmének ösvényein fogtok járni.

„Ezen bizodalomban; a' melly nekünk, a' Szent Széknek és az egész Catholika Szentegyháznak illy nagy vigasztalásunkra szolgál, tiszteletre méltó Atyánszónai, kérjük az Eget, hogy reátok és az nyájra, mellyet legeltettek, azon segédelmet és vigasztalást, mellyet tölle kérünk, töltse-ki, s mi mindnyájotokra legnagyobb hajlandósággal Apostoli áldást adunk.

„Költ Romában a' Vatikánumi palotában s megpétséltetett a' Halászgyűrűvel 1824-ben Septembernek 24-dikén, a' mi Pápaságunknak első esztendejében. —
Aláírta: „Jo'sef, Cardinális Albani.

Számszerént 8-czan vannak Amérikában és az oda tartozó szigeteken azon Érsekek, s azon Püspökök harminczhár-

man, kikhez Pápa Ó Sz. go ezen Fő Pásztori levelet intézte; név szerént pedig így következnek: 1) Mexikói Érsek; alatta vannak a' Puebla de los Angelesi, Mechoakáni, Oaxakái, Guadalaxarai, Yukatani, Durangói, Új-Leoni, és Sonorai Püspökök — 2) Guatemalai Érsek; alatta vannak a' Comayaguai, Nikaraguai és Chiapai Püspökök — 3) Limai Érsek; alatta vannak az Arequipai, a' Truxillói, Quitói, Cuskói, Guamangai, Panamai, Santiagói, Concepcióni, Cuenkai, és Maynási Püspökök — Charkási Érsek; alatta vannak a' Nuestra Señora de la Páczai, Tukumáni, Santa-Cruz de la Sierrai, Paraguai, Buenos-Ayresi és Saltai Püspökök — 4) Santa-Fé (de Bogotai) Érsek; alatta vannak a' Popayáni, Cartagenai, Santa-Mártai és Antioquiai Püspökök — 5) Caracasi Érsek; alatta vannak, a' Merida de Marakibói és Guayanai Püspökök — 6) Santo-Domingói Érsek; alatta van a' Porto-Riccoi Püspök — 7) Cubai Érsek (lakóhelye Santiago de Cuba); alatta van a' Havannai Püspök. — Asiában Manila-szigetén is találatik egy Spanyol Ersekség a' Filip-szigeteire nézve, melly alá tartoznak mint Sufragánusok az Új-Segoviai, Új-Caceresi és Cebu Püspökök.

Liverpool és Canning Anglus Ministerck a' Parlamentumban több olly dolgokat mondottak az Amérikai dolgokról, a' mellyek Madridban nem hagyattak helybe mint az ott kijövő Uj-ságból kitetszik, a' melyben ezen Ministercknek Beszédjeből többféle Mondások felhordatnak s megjegyzések tételnek rajok. Egyebek közt ezt is mondta volt Minister Canning: „Nekem a' Perui insurgenseknek győzdelme bizonyosnak látszik tenni.“ — Ezen szavakra illy felelet találatik a' Madridi Udvari Ujságban: —

„A melly tudósításokat a mi Országlósze-
künk vett's Febr. 15-dikén költ Ujságunk-
ban kihirdtetett, a' Rebellis Bolívar
ármádájának megverettetésit jelentik. A'
győzedelem mélyet rajta a' Királyi ármá-
da nyert tökéletes, noha az Anglus leve-
lek a' nélkül, hogy újabb Tisztitudósítá-
sokat czitálnának, örömezt ellenkezőt szeret-
nének véllünk elhitetni (Már most, mint
alább ezen jegy (*) alatt meg fogjuk látni,
csakugyan czitálnak Tisztitudósításokat is)
De hát nincsenek-e az úgymondatott Co-
lumbiai Respublika' vidékein is még most
is Royalista kiesapokodó fegyveres csopor-
tok, mellyek az anyaországhoz hűséggel
viseltetnek 's annak ügyiért verkednek?
Nem viseltetnek-e hűséggel ezen úgy eránt
a' Pastói lakosok? Mi tehát azt hisszük,
hogy a' Rebellesek nagyon meszsze vagynak
attól, hogy a' veszedelemtől nem félhetné-
nek, de sőt inkább most közelebről fe-
nyegtettenek attól, mint valaha fenyeget-
tettek?“

Egy más versben így szollott volt Mi-
nister Canning: „Columbiának első
Tisztviselője Perunak elfoglalására in-
dult.“ — A' Madridi Udv. Ujság e'képpen
felel: „Da hát vissza jöt-e már ezen első
Tisztviselő győzedelmeskedve és megelé-
gedve Columbiába? Semmivé tette-e ezen
vitéz sergekét, a' mellyek véle szembe
szállottak? Nem most fenyegettetik-e Co-
lumbia inkább mint valaha fenyegettetett?
Miben változtak-meg a' környülállások?“

Továbbá így is szollott volt M. Can-
ning: „Mi Mexikó függetlenségének meg-
esmerésén csak azután gondolkodhattunk,
minekutánna Országlási állapotját organi-
zálhatta.“ — De hát (így felel a' Madridi
Udv. Ujság) miben szemléltetki azt, hogy
a' Mexikói Országlás organizáltatva, rend-
beszedettette van? Ennek tartományai
egymás között meghasonlottak, még csak
abba' se' egyezhetnek-meg, hogy hol le-
gyen az Országlószelek lakhelye. Az egész

Országban meghasonlás és faktziók ural-
kodnak. Ilyenek-e egy jól elrendeltetett
Országlásnak első talpkövei, kezdő a-
lapjai?“

Minister Liverpool a'képpen szol-
lott volt „hogy a' Spanyol a' Kabinét meg-
vetette Angliának közbenjárását az anya-
országtól elszakadott Spanyol Amerikai
tartományokra nézve; — a' melly kifogás-
ra e'képpen felel a' Madridi Udv. Ujság: —

„Az, hogy Spanyol Ország Angliának
közbenjárását el nem fogadta, onnét törté-
tént, hogy Angliának ezen ajánlásához
mindenkor olly feltételek voltak csatol-
tatva, mellyek a' Spanyol Monárkiának
legbecsesebb jusaival ellenkeztek. Ha An-
glia a' helyett, hogy a' Spanyol Ország-
lószeleknek azt tanátsolta, hogy az anya-
országtól elszakadott Amerikai Spanyol
tartományoknak függetlenségét esmerje-
meg, inkább az eránt mutatott volna haj-
landóságot, hogy azon társorsági rendnek
és a' Thronusok' legitimitássának fenntar-
tatásán, a' mellyért őtet magát is olly di-
csösségesen és olly nagy állandósággal
csatázni szemléltük, 's a' melly legitimi-
tást ő maga is közönséges Kötések által
megerősített, egész erővel munkálkodik,
így a' Spanyol Kabinét nagyon távol lett
volna attól, hogy egy illy közbenjárást
megvessen: sőt inkább nagy buzgósággal
elfogatta volna azt. Így mindenek legjób-
ban eligazítottáhattak volna valamint Amé-
rikának állandó boldogságára, úgy magá-
nak Angliának politikai és kereskedési
hasznaira, és minden Spanyol Országgal
szövetségben és barátságban élő Hatalmas-
ságokra nézve. Anglia nem tagadhatja azt
a' nyilvánságos, egyenes és igazságos mó-
dot, mellyel őtet a' Spanyol Országlószelek
több versben meg hirta, hogy a' Szövet-
séges és Barátságos Hatalmasságoknak ar-
ra czélzó barátságos tanátskozásaikban
részesüljön, hogy közös megegyezéssel leg-
illendőbb 's a' köz jóval és Spanyol Or-

zág' jusaival legmegégyezőbb eszközöket lchiessen elővenni, hogy e-képpen végé- zetre Spanyol Ország' plánta-tartományai- nak inségeik és nyughatallankodásaik meg- szüntetődhessenek. Spanyol Ország' a' má- ga' részéről mindent meg-tett, a' mi nélkü- a' nélkül lehetséges volt, hogy méltóságá- bol valamit le hagyjon: a' melyre nézve nem is lehet ötet helyes okon vádolni azért, hogy Angliának közben-járását visz- sza taszította. Az a' törvényesség és egy- formaság, mellyet a' Spanyol Kabinét min- den környülállások között valamint Angliára úgy az egyéb Hatalmasságokra néz- ve is kimutatott, csak abból az ő inga- dozás nélkül való és megmásolhatatlan el- tőkelllettségéből magyarázthatatik meg: „Hogy ő a' Rebellisekkel soha sem alku- „dozik; hogy ő azon vitézeket, kik a' legi- „timus thrónusnak ügyét, Hősi módon vé- „delmezik, minden tőlle kitelhető módok „szerént segiteni kívánja; 's azon sok alatt- „valókra, kik a' Demagogusoknak a' „elvetemedett húzavonáskodásaik 's a' fe- „jellenségnek rettenetes járma alatt nyögve „a' csendességet és bőséget vissza-ohajtják, „emberi oltalmazó karjait kiterjeszteni meg „nem szünik.“

(C) (A' Buenos-Ayresi újságokban a' Perui hadi történetekről kiadatott Tiszti- tudósításokról, itt most csak azt jegyezhet- jük meg, hogy három illy tudósításokat adtak ki a' nevezett Újság levelek, mellyek közül egyik Huamangában a' Bolívar' akkori hadi szállásán September 18-kán, a' más kettők pedig Chuquimangában ugyan csak az ő fő hadi szállásán, a' melly hely Cuzkótól dél-keletre 10—12 mért- földnyire esik, irattattak. Ezen Tisztitu- dósítások, ha egyebet semmit nem tanul- nánk is bellőlők, elég tudománnyal szol- gálnának annyiban, hogy által láthatnók 's által is fogjuk látni bellőlők, hogy Au- gustus' 6-dikától fogva October 4-dikéig, avravy a' Junini verkedéstől fogva az

Oktober' 4-dikén előfordult történetekig sommi nevezetes verkedés elé nem for- dult, következésképpen, hogy mind a' Ma- dridi Újságnak a' Gen. Cantarak, mind a' Republikánusoknak a' Bolívar' győzelmekről kihirdetett tudósításaik, fundalamentum nélkül valók voltak. A' Royalisták mind tovább-tovább vonták magokat Felső Perú felé: Bolívar pe- dig hasonló lépésekkel nyomakodott után- nok, mind addig, még oda jutottak, hol az említett Tisztitudósítások irrattattak.

Nagy Britannia.

A' Dublini Egyesületnek elföröltete- tését tárgyazó jóvallatnak harmadikszori felolvasatása, mint múlt pénteken írtuk, nem halasztatott-el Mártz. 3-dikáig az alsó házban, henem a' következett legelső ülés- ben, Febr. 25-dik napján, harmadikszoris felolvasatott, 's 226 vosok által 96 ellen meghatározatott.

Igen fontos öszszgyülekezések tartat- tak a' Catholikusok' ügyére nézve ezen na- pokban valamint Angliában úgy Irlandiá- ban is. Sok hathatós Beszédék tartattak és sok fontos Kérelmek intéztettek a' Par- lamentumhoz. Gróf Donoughmore olly Kérelmet adott-be. Februárius' 21-kén a' felső házhoz, a' melly alatt 100,000 aláírások találtattak, a' kik azt kérik, hogy a' magok hazájokban mind azokkal a' Pol- gári és Státuspolgári jusokkal élhessenek, mellyekkel a' Király' egyéb hitű alattva- lóji élnek.

Ugyan ezen napon adta-bé ezen ház' elejébe Marquis Lansdown a' Dublin- ban és Dublin' vidékein lakó Prote- stánsoknak azon Kérelmét, kik azt ké- rik, hogy az ő atyafi és hazafi társaik az Irlandiai Catholikusok szabadittassanak-fel: — „Ezen Kérellem alatt mond a' nevezett Marquis, az egész Irlandiai Protestáns nemzet béli legnagyobb befolyású és leg-

megkülönböztetebb embereknek neveiket találtatnak. Leg elől áll Herzeg Leinster. Utánna következtek Meath, Downshire, Vesthmeath, Kingston, Charlemont Grófnak, röviden szólván mind azoknak az Irlandusoknak neveik, kik a magok hazájok eránt jól gondolkodnak. Elmúltak azok az idők, mellyekben az akkori fanatikus Protestánsok a Catholikusokban csak a magok gyűlölségének és megvetésének tárgyait szemlélték. A mostani minden megvilágosodott és igazságosan gondolkodók sok milliókra telő atyafitársaikat csak ugyan azon Király hűséges alattvalóit szemlélik bennük. Az erőssítettett felelők, hogy az Irlandus Bankósok és egyéb gazdagok a Catholikusok ellen volnának: én pedig ellenkező bizonytságot tartok a kezemben, mivelhogy ezen írás alatt a legelsőbb Irlandus kereskedőknek és nemeseknek aláírásaik találtatnak. Meg kell azt jegyeznünk, hogy itt nem valamely Theológiai kérdés forog fenn; ezen dolog egész Irlandiát illeti; a Protestánsok éppen olly nagyon kívánják tudni mint a Catholikusok, hogy mikor érik-el már azt az időt, hogy az ő hazájok is azon Egyházi béktességben élhessen, melyben a világnak több részei élnek. Előbb vagy később győzedelmeskedni kell a Catholikusoknak: de a lenne legkívánatosabb, hogy ezen győzedelmeskedés alkör történjék, midőn a Protestáns népségnek is legnagyobb része helybe hagyná azt.

Mártzius 1-ső napján nagyon sok halgatok gyűlték össze a Parlamentum alsó házába. mint hogy előre elterjedett vala az a hír, hogy a Catholikusok Felszabadittatása fogna kérdés alá vétettetni. Sir Burdett Francis tette fel a Javallatot, a melly néki valósággal nagy dicsőségére szolgált, ezért, hogy az ő Jovallatja 247

voksokkal 234 ellen meghatározatott, a Jovallat az első felolvastatáson által esett. Azok, kik a Catholikusok ügyének pártját fogták 13-mal haladták felyül az ellenzők részét. Ezen igen nevezetes tanákozás reggeli 3 óráig tartott, a midőn nagy meglepéddel oszlott-el a sokaság.

Austriában Febr. 28-diktól fogva, mikor azt gondóttuk volna, hogy az idő már nem soká egészen ki fog tavaszodni, hirtelen kemény télre változott által. Havunk néhány napok alatt nem csak hogy sok esett, hanem jól meg is fagyott, úgy hogy akár melly kemény téli szán-utat lehetne rajta verni, ha gondólni lehetne, hogy tartós leszen a hideg, de mivel már most nem sok reménség lehet hozzá, erre nézve még nem láttuk, hogy a Fiákerok zörgős lovakkal kezdenének járni. Mártzius 14-dikén reggeli 6 órakor 7 grádus hideget mutatott a Reaumur thermometruma.

B é c s.

Magyar Országról úgy tudósittatunk, hogy Méltóságos Gróf Székhelyi Majláth József Úr, Sz. István Magyar Királyi Rendjének Nagykeresztese, Cs. K. Kamarás és Valóságos Belső Titkos Tanácsos, Magyar Királyi Kintstartó 's a Királyi Magyar Udvari Kamarának Elölülője, T. N. Verőce Vármegyének Fő Ispánya, 's a Polgári arany-bécsület-keresztnek birtokosa, érdemlikel telyes életének 62-tedik esztendőjében, úgynevezett csaló tudógyuladásban 's abból következett tudó-szelütésben, a folyó hónapnak 8-dikán estvéltizedfél órakor meghalálozott. A Státus ezen megkülönböztetett emberének Halála által, a Mánárkha és Haza sokat veszített.

Méltóságos és Fő Tisztelendő Jura-
nics Antal Urat, Bosoni Választott Püs-
pököt, Sz. Mária-hegyi Apáturat, a' Pé-
chi Cathed. Eccl. Kánonokját, Cathed. Fő
Esperestet, a' F. Helytartó Tanátsnál lévő
Tanácsost, Győri Megyés Püspökké méltó-
tízottatott Császár és Király Ő Felsege ke-
gyelmesen kinevezni.

Ő Cs. K. Felsege kegyelmesen méltó-
tízottatott Nagyságos és Fő Tisztelendő
Szalay István Urat, a' Kaloecai Erselti
megye' Nagy Praepostját és Kánonokját,
Tituláris Püspökké nevezni.

Fő Tisztelendő Thessarovic Gá-
bor Urat, N. Váradon Újvárosi Sz. László
temploma-béli Plebánust, a' N. Várad
F. T. Káptalannál Theologus Kánonokká
méltóztatott Ő Cs. K. Felsege kegyelme-
sen kinevezni.

E r d é l y .

Erdélyben; Szomosujvart a' Fel-
séges Austriai Császár Első Ferencz
Születése Napján, és az arra követ-
kezendő Vasárnap végre kajtott buzgó
Kívánságok és Imádságok:

Bizonyára ha a' szeretet érzésének
eredeti kuttjét, állapos valósággal, és
végrehajtó munkássággal, oly módon meg-
tudnám fejteni, valamint érzem; vagy a'
mint szemellátó Tanuja valék; a' Sza-
bad Királyi Város Szomosujvár Polgárai-
nak buzgó indulatjokban, a' mi Felseges
Fejedelmünknek Születése' Napján
fértatott pompás végrehajtásokban: úgy
olyan díszesen le írhatnám, azon zengő
Örömet, melly minden szívöket itten egy-
átalában, a' maga özömbe merített vala,
ezen folyó esztendő 12-dik Februáriusának
estréjén; a' midőn a' Város Házának ab-
lakai csinos czimokkal felekesítve, és ki-
világosítva valának, nem különben a' pol-

gároknak is ablakai; és harsagó mu'sika-
szóval elegyítven minden Karok, és Ren-
dek hangjokat, egy hármoniával sok vers-
ben kiálták: Éljen Ferentz Császár!

Sok illetén tehetségbeli munkásságai
az emberi cselekedeteknek, szeretetet bi-
zonyítanak Jó Fejedelmünkhez, 's a' szeretet-
nek állapotját mi magunkban hordozzuk, és
annak eredeti kuttjeje az Isten. Minden a'
Mindenben ezen kuttjéből ered, és akár
melyik helyen, akár milyen időben, és
akár micsoda módon gondolkodjunk,
mind azon az egy ponton állunk még az
életben, két pólust tekintve: a' Véghet-
lent és a' Végest. Ha az elsőtől elmélke-
dünk abban értelmünk elmerül, és ha a'
másodiktól értekezünk ottan okosságunk
elbámul. Ilyen gondolkodások között; a'
midőn a' szeretetnek kuttjét, állapotját és
munkásságát magyarázgatni ohajtom vala,
a' tüneményes Véghetlenségben: az álom-
ban elmerültem. Hanem kevés idő mulva
a' mo'sár ágyunknak durrogása ébreszte-fel
álomból Februáriusnak 13-dikára és fé-
nyesebbnek tettek fel nekem a' Nap, a'
midőn láttam sietséggel készülni Öregeket
és Ifjakat mind a' két nemből az Istennek
áldozat-tételére: Gondviselő Atyánk, Jó
Királyunk és Törvényes Fejedelmünk min-
denek felett betses Életéért. Jól tudom
én azt, hogy nem csak a' Felseges Austriai
Ház' Kormányozása alatt lévő Tartomá-
nyokban lakó Emberekinneplik meg, ezen
reánk nézve mindenkor örvendetes napot,
hanem csak nem az egész Föld Golyobis-
sán találtató Tartományokban is buzgó
szívvel imádják az Istent, a' Felseges Au-
striai Császár Első Ferentz hoszsza
Életéért!

De mind ezeket sejül haladgya, és a'
megjegyzésre különösen méltó; a' Nagy
Erdély Országi Szomosujvári Jobbitó Ház-
ban szenvedő szerentséleneknek buzgósa-
ga, a' kik az Ő Felsege Születése Nap-
jára; a' Nagy Erdemű Vár Commendansa

Méltóságos Liber Báró Jo'sinczi Jó'sef Úr Ó Nagysága által intézett Solemnitásra, a' jó viseletben magokat megkülönböztető Szerentsétlenek készítettek szíveket buzdító Musikális Darabokat, és Verseket, melyek a' Te Deumban a' Vár Kápolnájában, a' Szent Mise' kezdetével ajtatosan el énekeltettek. A' Szent Mise alatt közben, a' 36 főből álló Katonáság által, pontosan és ügyesen tétettek a' lövések, a' vár-béli Strázsamester Benkő Mihály úr vezetése alatt. A' Szent Mise bérekesztésével, az Ó Felsege és Felseges Háza hosszas és állandó fenn maradásáért; egy Hálát adó Ének énekeltetett: ugyan egy Szerentsétlen által készítettett. Égrcható vala ez az Isteni Tisztelet, el halgatom a' több Városiaknak számokat; hanem egyedül a' 350 főből álló Szerentsétleneknek mind a' két Nemben, említsem meg az ók egyesített szeretet-beli érzéseket, a' midőn a' Mindeneknek Urához, a' minden sorsúkra gondoskodó Fejedelmek Életéért, buzgón imádoztak, és töredelmesen csedezték, ha szintén mint Atya, őket mint Gyermekeit, senyítették alatt tartja is. Az Éneklésben különösen kimutatták magokat, a' Szerentsétlencen kívül: az említett Báró Commendáns Úr Ó Nagysága 13 esztendő's Mostoha Léánya Mádai Aniko; és a' Vár' Iródeákja Tekintetes Déáki Antal úr. Egy Szerentsétlencen fáradozatlan szorgalmatosságát, el nem halgathatom, a' ki még a' bilintsek között is, az ó hasznos talentumát, az emberi társaságban terjeszteni kívánnya; ennek előtte több Mechanicali szerzeményeivel, mostan pediglen a' mu'sikában, oly anyyira, hogy a' középszerű emberi értelmet a' bámulásig indítja, a' hol ó a' több szerentsétlen társai közül, a' jobb erköltsüeket kiválasztván, a' kik soha még

musikális instrumentumot kezekben sem fogván, és már esztendő'től fogva azokat gyakorlásban tartván, a' leg nehezebb Darabokat különbséle instrumentumon kotából készséggel mu'sikálják. Végezetével ezen emlékeztetre méltó Solemnitásnak, a' tisztelt Méltóságos Commendáns Úr, a' kinek Fejedelméhez fedhetetlen hűsége, és 14 esztendő'k alatt, ezen Vár Kormányozásában történt sok nevezetes tettei és jobbitásai; melyek minden Fő Dicasteriumok előtt, sőt a' Felseges Udvar előtt is tudva vannak voltaképpen; nem szűnnek meg, még ezen Solemnitást továbbá is folytatni, és több Uri Személyeket megvendégléni: a'hol is az ó Felsege és az egész Felseges Austriai Ház állandó egésségkéért a' poharak egymásra üressítették-ki. Nem felejtkezett el Ó Nagysága a' Katonákról is, a' kiket étellel és itallal jutalmazott; sőt tudva lévő nemes szívét az adakozásban ki terjesztette többekre is. Eljenek sokáig az ilyen érdemes Előljárok! a' kiknek szelid és bölts Kormányozások alatt, a' szenvedés alatt lévő'k szemlátomást jobbulnak, és a' Relligióban gyarapodnak. Utoljára a' Vár Árendátora (Izraelita) ilyetén példakkal indittatván, a' Raboknak számokra ingyen ételt osztogattatott ki.

H i r d e t é s .

Szombathelyen T. N. Vass Vár-megyében, egy a' Piaczon legjobb helyen, és keletben lévő Posztó Kereskedés Portakákkal, Boltbéli hozzá tartozandókkal és egyéb Sátor, és vásári Eszközökkel folyó Eszt. megesendő Aprilis Hónapnak 14 napján a' többet ígérőnek Licitatióképpen el fog adatni, a' kinek szándéka vagyon annak meg vételére, az meg irt napon és helyen megjelenhet.